

LÄRARHANDLEDNING

*Sara Ohlsson
Lisen Adbåge*

FRALLAN

RÄDDAR
VÄRLDEN

LILLA PIRAT
FÖRLAGET

Lärohandledning till *Frallan räddar världen*

Frallan räddar världen handlar om Frallans allra första sommarlovstag. Den börjar med fågelskådning och slutar med blod! Däremellan gör Frallan allt vad hon kan för att rädda världen, eller åtminstone stranden från allt skräp som folk slänger omkring sig.

Frallan räddar världen är andra delen i serien om Frallan, skriven av Sara Ohlsson och illustrerad av Lisen Adbåge.

Den här lärohandledningen är tänkt som ett stöd för att använda *Frallan räddar världen* i undervisningen för årskurs 1-3. Till varje kapitel finns frågor som kan hjälpa eleverna att utveckla sin läsförståelse. Det finns också diskussionsfrågor och andra övningar. I slutet finns förslag på aktiviteter som passar när ni har läst hela boken.

Min tanke och förhoppning är att den här handledningen ska fungera som en inspiration till många spännande och roliga samtal i klassrummet.

/Sara Ohlsson, författare

Illustration av Lisen Adbåge

Kapitel 1

Svåra ord och uttryck

påhitt, djur, spindelväv, plansch, idol, skolavslutning

Läsförståelse

Vad är det första Frallan gör när hon vaknar på morgonen?

Vad är det andra Frallan gör på morgonen?

Varför är det bra att ha spindelväv över sängen?

Varför vill Frallan skrika?

Diskutera

Titta på bilden på sidan 9.

- Vad gör Frallan?
- Hur kan man se att det är morgon?
- Titta noga på alla detaljer. Vad känner ni igen från texten?

Kapitel 2

Svåra ord och uttryck

fullproppat, lådbil, vett, tvärsomna, för säkerhets skull, skörda, vara i fred

Läsförståelse

Vad vill Frallan göra på sommarlovet?

Varför vill Frallan helst vara hemma hos mormor?

Diskutera

Hur kommer det sig att mormor nästan alltid vill göra samma saker som Frallan?

Kapitel 3

Svåra ord och uttryck

sovgottrummet, hälsan, sjuksköterska, människor, hjälpa, Tyskland, kängor

Läsförståelse

Vem är Klaus?

Varför sover Klaus i tält?

Hur vet Frallan att Klaus är hemma?

Varför hoppas mormor på regn?

Varför tittar Frallan så noga i Klaus kängor?
Varför tycker Klaus att det är bra att det har regnat?

Kapitel 4

Svåra ord och uttryck

ornitolog, fågelungar, människoungar, cykel, sjunga, allvarlig

Läsförståelse

På vilket sätt är fågelungar och barn lika?
Varför är Klaus så bra att prata med?

Diskutera

Titta på bilden på sidan 20.

- Hur kan man känna igen Frallan och mamma, trots att de är fåglar?
- Hur skulle du rita en fågel som liknar dig? Prova!

Kapitel 5

Svåra ord och uttryck

popcorn, natur, växter

Läsförståelse

Vad vet Frallan om mörkret?
Varför har Frallan aldrig träffat sin morfar?
Alla tror olika om vad som händer när man dör. Minns du vad mormor tror? Minns du vad Frallan och Ester hoppas på? Och vad tror mamma?
Vad vill Klaus bli i nästa liv?
Varför är det viktigt att vara snäll mot allt i naturen?

Diskutera

Frallan tror att många vuxna inte vill låtsas om sånt som är svårt att förstå. Håller du med?
Frallan funderar mycket på döden och vad som händer när man dör. Varför tror du att hon gör det?
Vem skulle du prata med om du funderade på samma saker?

Kapitel 6

Svåra ord och uttryck

koltrast, skjorta, svimma, speglas, skokartong, begravning, må prima

Läsförståelse

Vad hände när Klaus fikade med sin kompis?

Vad var det för fågel som flög in i fönstret?

Varför flög den in i fönstret?

Hur gjorde Klaus för att rädda koltrasten?

Diskutera

Titta på bilden på sidan 28.

- Känner du igen Klaus? Hur vet man vilken av farbröderna som är Klaus?
- Titta noga på detaljerna. Hur märks det att det just har hänt något ovanligt? Försök hitta flera ledtrådar!

Kapitel 7

Svåra ord och uttryck

hyssja, rödbena, rubinnäktergal, kompass, längtan

Läsförståelse

Varför säger Klaus att Frallan ska ta det försiktigt?

Vilket är det finaste fågelnamnet som Frallan vet?

Varför kan inte Frallan se rödbenan?

Diskutera

När Sara skrev "Frallan räddar världen" var det ingen som hade sett en rubinnäktergal i Sverige. Men sen, i oktober 2018, dök det plötsligt upp en i Värmland! Det var inte bara Frallan som hade längtat, så många åkte dit för att få titta på fågeln. Ni kan söka på internet och läsa mer om det.

Var tror ni hade hänt om Frallan hade fått åka till Värmland och se rubinnäktergalen? Eller om den hade dykt upp hemma hos mormor istället? Skriv eller rita!

Kapitel 8

Svåra ord och uttryck

fågeltorn, golvbrädor, legoplatta, strandfilt, kikare, strandkant, sopsortera

Läsförståelse

Vad är ett fågeltorn?

Vad brukar Frallan göra för att sluta vara trött?

Vad brukar mamma göra när Frallan sjunger på morgnarna?

Varför behöver Frallan inte ha glasögon när hon tittar i kikaren?

Vad ser Frallan när hon tittar i kikaren?

Diskutera

Varför ligger det skräp i strandkanten? Vem tror ni har slängt det där?

- Varför är det dåligt att slänga skräp i naturen?
- Vad kan ni göra om ni hittar skräp till exempel på stranden eller i skogen?

Kapitel 9

Svåra ord och uttryck

piggna till, sehr klug, längta, Klausstund, hemligt tecken

Läsförståelse

Vad händer när Frallan vänder på kikaren?

Varför säger Klaus "sehr klug"? Vad betyder det?

Hur kan man se på Klaus att han funderar?

Vilket är Frallans och mammas hemliga tecken?

Diskutera

Klaus säger att det kan vara bra att längta. Vad menar han med det?

- Håller du med?
- Vad längtar du efter just nu?

Gör som Frallan!

Frallan och mamma använder sitt hemliga tecken när de ska busa med mormor. Kan ni komma på andra tillfällen när det är bra att ha ett hemligt tecken?

- När skulle ni kunna använda ett hemligt tecken i klassen?
- Hur skulle ert hemliga tecken se ut? Kom ihåg att inte berätta för någon utanför klassen!

Kapitel 10

Svåra ord och uttryck

skämmas, mäktig, göra världen hel, bullrig, choklad, avundsjuk

Läsförståelse

Vad handlar Frallans bästa sång om?

Varför grät mamma på skolavslutningen?

Vad gjorde mormor på skolavslutningen?

Gör som Frallan!

Känner du igen Frallans bästa sång? Den heter "Goliat" och är skriven av Laleh. Leta upp den och lyssna, kan ni sjunga med? Hur känns det att sjunga med?

Kapitel 11

Svåra ord och uttryck

kär, babbla, samtalsämne, frihet, ansvar

Läsförståelse

Vad menar mormor när hon säger att hon hellre sover på krossat glas än i ett tält?

Varför gillar Frallan sommarlovet?

Varför säger Klaus att frihet och ansvar hänger ihop?

Vad menar Frallan med att hon ska göra världen hel?

Diskutera

Frallan säger att om vuxna blir osams kan de antingen skrika eller gå omkring och sura. Känner du igen det?

- Kan du komma på något annat som kan hända om man blir osams?
- Vad händer om du blir osams med någon?
- Vad är det bästa man kan göra om man blir osams med någon?

Kapitel 12

Svåra ord och uttryck

världsbäst, disktävling, kraktomat, ekorre, krusbärsbuske, fläderträd, putsa, backsvala, fågelholk, hopplöst

Läsförståelse

Varför har Frallan inte tid att diska?

Hur vet man om en växt behöver vatten?

Varför letar Frallan efter djur? Vad hittar hon?

Diskutera

Det går inte så bra för Frallan när hon ska ta hand om världen. Har ni några förslag på vad hon skulle kunna göra?

Kapitel 13

Svåra ord och uttryck

paus, bråttom, lossna, minst anar det, sommarlovsdag, speciell

Läsförståelse

Varför är det bra att ha rast?

Hur gör Frallan för att kolla om hon kan läsa?

Vad menar mamma när hon säger "såna är reglerna"?

Gör som Frallan!

Titta på ansvarslistan på sidan 68.

Kan ni komma på fler saker som borde stå där? Fundera på vad både vuxna och barn ska göra, men också på sånt bara vuxna eller bara barn behöver göra.

Kapitel 14

Svåra ord och uttryck

Sötnötkakan Kakansson, picknick, badtofflor, kallsup

Läsförståelse

Varför kallar mormor Frallan för olika saker?

Varför vill mormor gå till stranden?

Vad packar de i korgen? Titta gärna på bilden på sidan 70 för att få ledtrådar!

Varför ser Klaus fötter och ben roliga ut?

Hur kan man förstå att Klaus inte tänker på fåglar när de går till stranden?

Diskutera

Frallan brukar tänka på fiskar när hon ska bada. Brukar du tänka på något särskilt när du ska bada? Tänker du mest glada eller ledsna tankar?

Rita en teckning där man ser att du är på väg för att bada!

Kapitel 15

Svåra ord och uttryck

ordentligt, folk är inte kloka

Läsförståelse

Vad hittar Frallan på stranden?

Varför säger Klaus att folk inte är kloka?

Vad menar mormor när hon säger "folk och folk"?

Gör som Frallan!

Tyvärr ligger det sopor på alla möjliga ställen utomhus. Men ni kan hjälpa till och rädda världen på samma sätt som Frallan gör: plocka skräp! Kanske på skolgården eller i skogen? Utmana gärna en annan klass och se vilka som kan hitta mest skräp. Och glöm inte att sopsortera allt ni hittar.

Kapitel 16

Svåra ord och uttryck

doppa sig, kullerbyttor, gymnastik, pyttsan, simglasögon, vasst

Läsförståelse

Varför är det bra att doppa sig snabbt?

Vad är lättare att göra i vattnet än på land?

Varför säger mormor "pyttsan"?

Vad hittar Frallan när hon gör sitt sista dyk?

Diskutera

Vad hände i slutet av kapitlet? Varför tror ni att det är blod i Frallans hand?

Kapitel 17

Svåra ord och uttryck

scheiße, dammar, vänta i hundra år, vårdcentralen, dunkar, väntrum

Läsförståelse

Vad var det som glittrade?

Varför blöder det i Frallans hand?

Varför går det så sakta när Klaus springer?

Vad brukar mormor göra när de åker bil med mamma?

Varför är det tur att Frallan har ett så bra huvud?

Diskutera

Vad menar Frallan med att nästan allting känns som hundra år när man blöder i handen?

- Kan ni komma på fler tillfällen när det känns som att tiden går långsamt?
- Kan ni komma på några tillfällen när det känns som att tiden går fort?

Frallan säger också att det känns som om det sitter någon inuti hennes hand och bankar med en stor hammare. Vad menar hon med det?

- Kan ni komma på fler sätt att beskriva att något gör ont?

Kapitel 18

Svåra ord och uttryck

duktig, älsklingskruttis, skinn, lur, bandage

Läsförståelse

Varför pratar mamma om att sy?

Vad säger Frallan för att lura mamma och läkaren?

Varför tycker Frallan synd om läkaren?

Diskutera

Frallan vet att gråt hjälper till att ta bort det ledsna i en. Vad menar hon med det?

- Kan ni komma på något annat som är bra med att gråta?

Kapitel 19

Svåra ord och uttryck

fortsättningen, skjutsa, skar

Läsförståelse

Vad tycker mormor om krossat glas?

Vad händer när fåglar äter plast?

Vad menar Frallan med att det var bra att hon skar sig på glaset?

Diskutera

Frallan säger att hon ska rädda lite av världen imorgon också. Vad tycker ni att hon ska göra då?

När ni har läst hela boken

Frallans strand

När jag, Sara, skrev *Frallan räddar världen* tänkte jag mycket på en strand som heter Sandbergen och ligger på Öland. I närheten finns ett ställe som heter Beijershamn där man kan se många fina fåglar, precis som Frallan och Klaus gör.

- Vet ni var Öland ligger? Titta på en karta! Se om ni kan hitta Sandbergen och Beijershamn. (Tips: det ligger nära ett ställe som heter Mörbylånga, där bodde jag när jag var liten.)
- Hur tror ni att det ser ut på Frallans strand just idag? Vad tror ni att det är för väder? Vad tror ni Frallan gör om hon är där just nu? Skriv eller rita!

Skriv tvärtom!

Många har frågat mig (Sara) om jag var lik Frallan när jag var liten och om Frallan-böckerna egentligen handlar om mig. Det gör de inte! Jag var nästan precis raka motsatsen till Frallan, jag tyckte om att gå i skolan och sitta still och räkna eller skriva. Och Frallan är mycket modigare än jag var. Det är ett av mina bästa knep när jag ska hitta på en berättelse - jag tänker på mig själv och sen skriver jag precis tvärtom! Det kan ni också göra.

Rita eller skriv en historia om en person som är väldigt olik dig!

- Vad tycker hen om att göra? Vad tycker hen absolut inte om att göra? Vad är hen särskilt bra på?
- Vad skulle hända om personen klev in i ert klassrum just nu?

Illustration av Lisen Adbåge